

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Images for the music: drawings and secular cantatas

Bianco, A.

Citation

Bianco, A. (2025, December 3). *Images for the music: drawings and secular cantatas*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/4284360>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/4284360>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

SAMENVATTING

Deze dissertatie onderzoekt de visuele cultuur van zeventiende- en vroeg-achttiende-eeuwse manuscripten van wereldlijke cantates, met bijzondere aandacht voor hun versierde initialen en vignetten. Deze beeldmotieven, vaak in pen en inkt getekend en geïntegreerd in muzikale handschriften, zijn tot nu toe grotendeels over het hoofd gezien door zowel kunsthistorici als musicologen. In dit onderzoek worden ze gepresenteerd als complexe artefacten die de smaak van de elite, patronagenetwerken en de wisselwerking tussen muziek en grafische kunsten weerspiegelen.

Aan de hand van een reeks casestudy's reconstrueert het proefschrift het artistieke aandeel van drie sleutelfiguren: Domenico Jacovacci, een Romeinse edelman en patron; Filippo Juvarra, vooral bekend als architect en scenograaf; en Carlo Antonio Buffagnotti, een Bolognese componist, graficus en drukker. Door archiefonderzoek, stilistische analyse en iconografische vergelijking worden niet-toegeschreven tekeningen geïdentificeerd, hun herkomst getraceerd en geplaatst binnen een bredere culturele context.

Centraal staat het manuscript I-Rc MS 2478, bewaard in de Biblioteca Casanatense in Rome. De 28 vignetten die dit werk rijk is, worden hier toegeschreven aan Jacovacci en geïnterpreteerd als visuele reflecties van zijn burgerlijke identiteit, artistieke ambities en sociale netwerk. Andere hoofdstukken behandelen met cantates versierde manuscripten in de British Library en het Ashmolean Museum, waarbij wordt aangetoond hoe deze handschriften als geschenken circuleerden, verzameld werden en soms opnieuw werden geïnterpreteerd over geografische en temporele grenzen heen.

Door licht te werpen op de visuele dimensie van cantatemanuscripten stelt deze studie een nieuwe analysemethode voor en nodigt zij uit tot een heroverweging van de grenzen tussen tekst, muziek en beeld. Deze tekeningen waren geen loutere versiering, maar middelen voor zelfrepresentatie, prestigeobjecten en tastbare sporen van intellectuele en artistieke uitwisseling in barok Europa.

[269 words]